

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

e-ΕΦΚΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ &
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΤΑΧ.Δ/ΝΣΗ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 12, Τ.Κ. 10677
Πληροφορίες: 2103891280
email: d.sintaxeon@efka.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.: 18

ΠΡΟΣ:

Τους αποδέκτες του Πίνακα Α'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Η.ΔΙ.Κ.Α Α.Ε

Δ/νση Λειτουργίας & Υποστήριξης Εφαρμογών
Υποδιεύθυνση Υποστήριξης Πελατών Λυκούργου
10, Τ.Κ. 11745 Αθήνα

2. Υποομάδα Έργου Συντάξεων ΕΦΚΑ Πατησίων
12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα

ΘΕΜΑ: " Γνωστοποίηση των διατάξεων του άρθρου 28 του Ν.4670/2020 "

Σας ενημερώνουμε ότι στο ΦΕΚ 43/28.02.2020 τ.Α' δημοσιεύτηκε ο Ν.4670/2020 «Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός ανασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και άλλες διατάξεις». Με τις διατάξεις του άρθρου 28 του νόμου αυτού, αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 28 του Ν. 4387/2016 που αφορούσαν τον καθορισμό των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων του ιδιωτικού τομέα οι οποίες λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης.

Ως γνωστό, για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου για μεν τους μισθωτούς, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου σε όλο τον ασφαλιστικό του βίο, για δε τους μη μισθωτούς λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του μηνιαίου ασφαλιστέου εισοδήματος που υπόκειται σε εισφορές καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου.

Για τις μεταβολές που επέρχονται με τις νέες διατάξεις σε σχέση με τις προϊσχύουσες και αφορούν κατά κύριο λόγο τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών των αυτοαπασχολούμενων, των ελευθέρων επαγγελματιών και των ασφαλισμένων του τ. ΟΓΑ, σας κοινοποιούμε το αρ. πρωτ. Φ80000/οικ. 12708/557/26.03.2020 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων με το οποίο παρέχονται αναλυτικές οδηγίες.

Διευκρινίζουμε ότι για τους μισθωτούς δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση επί του θέματος.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι ειδικά οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 28 του Ν.4670/2020 σχετικά με τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών ασφαλισμένων του πρώην ΟΓΑ οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης στο φορέα αυτό προ της 01.01.1998, δηλαδή πριν την σύσταση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών, τυγχάνουν εφαρμογής για την συνταξιοδότηση ασφαλισμένων βάσει του Καν. (ΕΚ) 883/04 και των διατάξεων των ΔΣΚΑ και θα ακολουθήσουν οδηγίες από τη Γενική Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων.

Συνημμένα:

1. Το αρ. πρωτ. Φ80000/οικ 12708/557/26.03.2020 έγγραφο του Υπουργείου (ΑΔΑ:ΩΩ746ΜΤΛΚ-ΗΓ6)
2. Το άρθρο 28 του Ν.4670/2020(ΦΕΚ 43/28.02.2020 τ.Α')

**Η Προϊσταμένη της
Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων**

ΕΛ. ΝΙΑΡΧΑΚΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΗΡΑΤΟΣ

Δ/νση: Σταδίου 29, 10110

Τηλ.: 2103368125, 2103368314

Ε-mail: synparoxes@ypakp.gr

iavrana@yeka.gr

Πληροφορίες: Δ.Πατούνα -

Ι. Αβρανάς

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2020

Αρ.πρ.Φ80000/οικ12708/557

ΠΡΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (e-ΕΦΚΑ)

1. Γραφείο Διοικητή
Ακαδημίας 22, 10671, Αθήνα
2. Γενική Δ/νση Συντάξεων
Πατησίων 12, 10677, Αθήνα
3. Γενική Δ/νση Συντάξεων
Δημοσίου Τομέα
Κάνιγγος 29, 10110, Αθήνα

Θέμα: «Γνωστοποίηση των διατάξεων του άρθρου 28 του ν.4670/2020»

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ Α' 43/28.02.2020 δημοσιεύτηκε ο ν.4670/2020 «Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)». Με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ανωτέρω νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 28 του ν. 4387/2016 που καθορίζει τις συντάξιμες αποδοχές των ασφαλισμένων του ιδιωτικού τομέα οι οποίες λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού της ανταποδοτικής σύνταξης.

Οι βασικές μεταβολές που έχουν επέλθει στις ρυθμίσεις του άρθρου 28 του ν. 4387/2016 όπως αυτές ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος των κοινοποιούμενων διατάξεων του άρθρου 28 του ν.4670/2020 επικεντρώνονται κατά κύριο λόγο στον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών:

Α) των αυτοαπασχολούμενων, των ελευθέρων επαγγελματιών και των ασφαλισμένων του πρώην ΟΓΑ, προκειμένου να υφίσταται εναρμόνιση προς τις καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές

Β) κατηγοριών ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ και συγκεκριμένα:

- των ασφαλισμένων του ΟΓΑ με χρόνο ασφάλισης διανυθέντα κατ' αποκλειστικότητα μέχρι την 31.12.1997 δηλαδή πριν την έναρξη λειτουργίας του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ν. 2458/1997 και

- αιρετών ασφαλισμένων του δημοσίου που είχαν διατελέσει Δήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινοτήτων ή Νομάρχες πριν το 2002 για τους οποίους υπήρχε δυσχέρεια στην εξεύρεση των αποδοχών.

Για την υλοποίηση των διατάξεων του κοινοποιούμενου άρθρου παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες:

Α. Παράγραφος 2β - Προσδιορισμός συντάξιμων αποδοχών αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών και ασφαλισμένων του πρώην ΟΓΑ.

Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου των ανωτέρω κατηγοριών ασφαλισμένων εξακολουθεί να λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του μηνιαίου ασφαλιστέου εισοδήματος που υπόκειται σε εισφορές καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου του ασφαλισμένου.

Ο προσδιορισμός των συνταξιμών αποδοχών βάσει του ασφαλιστέου εισοδήματος γίνεται ανά χρονική περίοδο ασφάλισης ως εξής:

i. Για το χρονικό διάστημα έως 31-12-2016:

Μηνιαίο ασφαλιστέο εισόδημα αποτελεί το ποσό που προκύπτει ως ο λόγος της πράγματι καταβληθείσας κατά μήνα ασφαλιστικής εισφοράς προς τον **συντελεστή 0,2**. Στο ως άνω ποσό, συνυπολογίζονται επίσης με αναγωγή κατά κεφαλήν, τυχόν υφιστάμενοι κοινωνικοί πόροι υπέρ των αντίστοιχων ταμείων και η ασφαλιστική εισφορά που έχει δυνητικά καταβληθεί από τον εργοδότη.

Κατ' ουσία με τις κοινοποιούμενες διατάξεις δεν έχει επέλθει ουδεμία μεταβολή στο προϊσχύον καθεστώς του άρθρου 28 του ν. 4387/2016.

ii. Για το χρονικό διάστημα από 1-1-2017 έως 31-12-2018:

Μηνιαίο ασφαλιστέο εισόδημα αποτελεί το εισόδημα που υπόκειται σε εισφορές σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 39 & 40 του ν.4387/2016.

iii. Για το χρονικό διάστημα από 1-1-2019 και εφεξής:

Αυτοαπασχολούμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες:

Ως μηνιαίο ασφαλιστέο εισόδημα ορίζεται το ποσό που προκύπτει ως ο λόγος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς που ήταν καταβλητέα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 προς τον συντελεστή 0,2.

Επισημαίνεται ότι λαμβάνεται υπόψη η μηνιαία εισφορά που ήταν καταβλητέα χωρίς να υπολογίζεται το μειωμένο ποσό που πιθανόν να έχει εισπραχθεί λόγω των μειώσεων που προβλέπονταν από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 98 του ν.4387/2016 για τους ασφαλισμένους του ΕΤΑΑ καθώς και της μείωσης - σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 141 του ν.3655/2008 - των εισφορών κλάδου κύριας σύνταξης των γυναικών ασφαλισμένων κατά το δωδεκάμηνο απασχόλησης που ακολουθεί το μήνα τοκετού.

Ασφαλισμένοι του πρώην ΟΓΑ:

Προκειμένου για όσους καταβάλλουν εισφορές βάσει του άρθρου 40 του ν.4387/2016:

- έως 31-12-2019: ως μηνιαίο ασφαλιστέο εισόδημα ορίζεται το ποσό που προκύπτει από το λόγο της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς που έχει καταβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 προς τον συντελεστή 0,18.
- από 1-1-2020 έως 31-12-2020: ως μηνιαίο ασφαλιστέο εισόδημα ορίζεται το ποσό που προκύπτει ως ο λόγος της πράγματι καταβληθείσας μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς, προς τον συντελεστή 0,19.
- από 1-1-2021 έως 31-12-2021: ως μηνιαίο ασφαλιστέο εισόδημα ορίζεται το ποσό που προκύπτει ως ο λόγος της πράγματι καταβληθείσας μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς, προς τον συντελεστή 0,195.
- από 1-1-2022 και εφεξής: ως μηνιαίο ασφαλιστέο εισόδημα ορίζεται το ποσό που προκύπτει ως ο λόγος της πράγματι καταβληθείσας μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς, προς τον συντελεστή 0,2.

Σε περίπτωση καταβολής μειωμένης ασφαλιστικής εισφοράς βάσει των διατάξεων της παρ.2 του άρθρου 141 του ν.3655/2008 από γυναίκες ασφαλισμένες του ΟΓΑ κατά το 12μηνο που ακολουθεί τον τοκετό ανάγονται σε συντάξιμες αποδοχές **οι εισφορές που έπρεπε κατά το νόμο να καταβληθούν και όχι το μειωμένο ποσό που πράγματι έχει εισπραχθεί.**

Η διαφοροποίηση στο ύψος των συντελεστών βάσει των οποίων ανάγονται ανά χρονική περίοδο σε συντάξιμες αποδοχές οι εισφορές γίνεται για λόγους εναρμόνισης με το ύψος των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

Εξυπακούεται ότι οι συντάξιμες αποδοχές οι οποίες προκύπτουν με βάση τον ανωτέρω περιγραφέντα τρόπο για τους αυτοαπασχολούμενους, ελεύθερους επαγγελματίες, τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ, αλλά και για τους μισθωτούς για τους οποίους δεν έχει επέλθει οποιαδήποτε μεταβολή ως προς τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών τους αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της περ.α της παρ.4 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016 όπως ισχύει με το άρθρο 24 του ν. 4670/2020.

Η αναπροσαρμογή για το διάστημα έως και το 2024 γίνεται κατά τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Η προσαύξηση των συντάξιμων αποδοχών για το διάστημα από 2025 και εφεξής διενεργείται με βάση τον δείκτη μεταβολής μισθών που υπολογίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ.

A1. Παράγραφος 6 - Συντάξιμες αποδοχές αυτοαπασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών και ασφαλισμένων του ΟΓΑ επί αναγνωρίσεων με εξαγορά πλασματικών χρόνων ασφάλισης

Στην περίπτωση αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης μετά από καταβολή του προβλεπόμενου ποσού με εξαγορά από αυτοαπασχολούμενους, ελεύθερους επαγγελματίες και ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ ως συντάξιμες αποδοχές ορίζεται το ποσό που προκύπτει από το λόγο της πράγματι καταβληθείσας μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς προς τον συντελεστή 0,2.

Για τους μισθωτούς δεν υφίσταται οποιαδήποτε διαφοροποίηση σε σχέση με το προϊσχύον καθεστώς.

Και στις κοινοποιούμενες διατάξεις διατηρείται η πρόβλεψη ότι δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ποσού της ανταποδοτικής σύνταξης πλασματικοί χρόνοι που αναγνωρίζονται χωρίς εξαγορά.

B. Παράγραφος 8 - Προσδιορισμός συντάξιμων αποδοχών ασφαλισμένων πρώην ΟΓΑ πριν την 1.1.1998

Για τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης στον φορέα αυτό πριν τη σύσταση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών, δηλαδή προ της 1-1-1998, για τον οποίο χρόνο δεν προβλέπονταν από τη νομοθεσία καταβολή ασφαλιστικών εισφορών υφίσταται θέμα στον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών .

Προκειμένου να καταστεί εφικτός ο υπολογισμός της ανταποδοτικής σύνταξης για χρόνο που διανύθηκε μέχρι και την 31.12.1997 ορίζονται ως μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές το ποσό που αντιστοιχεί στο 70% του προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού.

Γ. Παράγραφος 9 – Προσδιορισμός συντάξιμων αποδοχών αιρετών που έχουν διατελέσει δήμαρχοι, πρόεδροι κοινότητας ή νομάρχες πριν το 2002

i. Για τις ανωτέρω κατηγορίες ασφαλισμένων του δημοσίου που έχουν χρόνο ασφάλισης υπό την ιδιότητα του δημάρχου, του προέδρου κοινότητας ή του νομάρχη πριν το 2002, υφίσταντο ουσιαστικές δυσκολίες στον υπολογισμό του ανταποδοτικού τμήματος της σύνταξης λόγω αδυναμίας προσδιορισμού των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών τους. Με την κοινοποιούμενη διάταξη ορίζονται ως μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης/χορηγίας το ποσό που αντιστοιχεί στα έξοδα παράστασης του τελευταίου έτους πριν τη λήξη της θητείας τους.

ii. Στις περιπτώσεις των αιρετών για τους οποίους είχε ήδη εκδοθεί συνταξιοδοτική απόφαση σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι 31.12.2014, με αναστολή καταβολής της σύνταξης λόγω μη συμπλήρωσης του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, οι συντάξεις με βάση την παρ.1β του άρθρου 6 του ν.4387/2016 υπολογίζονται εκ νέου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4387/2016, εφόσον η καταβολή της ανασταλείσας σύνταξης αρχίζει μετά την 13.5.2016.

Κατά τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης, λαμβάνονται ως συντάξιμες αποδοχές τα έξοδα παράστασης που ορίζονται στην ήδη εκδοθείσα συνταξιοδοτική Απόφαση.

Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία προσκομίζονται στοιχεία βάσει των οποίων διαμορφώνονται αποδεδειγμένα υψηλότερες συντάξιμες αποδοχές, λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης.

Οι κατά τα ανωτέρω προσδιοριζόμενες συντάξιμες αποδοχές για τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ, τις ειδικές κατηγορίες που προαναφέρονται καθώς και για τους μισθωτούς για τους οποίους ισχύουν οι ήδη εκδοθείσες εγκύκλιοι για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής τους σύνταξης εξυπακούεται ότι υπολογίζονται μέχρι 30.9.2019 επί των ποσοστών αναπλήρωσης του πίνακα 1 και από 1.10.2019 και εφεξής επί του πίνακα 2 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016 όπως ισχύει με το άρθρο 24 του ν.4670/2020, για την εφαρμογή του οποίου θα δοθούν αναλυτικές οδηγίες με σχετική εγκύκλιο.

Δ. Παράγραφος 10 – Παροχή δυνατότητας συνταξιοδότησης με άλλες διατάξεις σε περιπτώσεις αναστολής της σύνταξης του άρθρου 37 του ν.3996/2011

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 ε του άρθρου 37 του ν.3996/2011 προϋπόθεση για την καταβολή της σύνταξης στους γονείς , συζύγους ή αδελφούς αναπήρων που πληρούν τους όρους που έθεταν οι ανωτέρω διατάξεις είναι η μη ανάληψη εργασίας ή αυτοαπασχόλησης εκ μέρους του αναπήρου τέκνου, συζύγου ή αδελφού.

Ορίζεται δε ρητά ότι σε περίπτωση ανάληψης εργασίας από τον ανάπηρο η χορηγούμενη σύνταξη στον σύζυγο, γονέα ή αδελφό αναστέλλεται για όσο χρόνο διαρκεί η εργασία ή η αυτοαπασχόληση του αναπήρου.

Η ανωτέρω ρύθμιση οδηγεί στην αποστέρηση της συνταξιοδοτικής παροχής στα άτομα που έχουν διακόψει την εργασία τους με σκοπό την παροχή φροντίδας στον/ην ανάπηρο σύζυγο ή αδελφό/ή και τα οποία μέχρι σήμερα δεν είχαν δυνατότητα να υποβάλλουν άλλο αίτημα συνταξιοδότησης, εφόσον η σύνταξη τους δεν διακόπτονταν, αλλά τελούσε σε αναστολή για όσο χρόνο διαρκούσε η εργασία.

Με την κοινοποιούμενη διάταξη παρέχεται δυνατότητα στον γονέα, σύζυγο ή τον αδελφό του αναπήρου, που πληροί τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, να υποβάλλει νέα αίτηση συνταξιοδότησης. Το δικαίωμα συνταξιοδότησης κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής της νέας αίτησης.

Παρακαλούμε την πιστή εφαρμογή των ανωτέρω και την ενημέρωση των Υπηρεσιών σας.

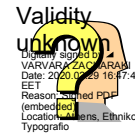
**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων
- Γραφείο Υφυπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Κοινωνικών Υποθέσεων
- Γενική Διευθύντρια Κοινωνικής Ασφάλισης
- Διεύθυνση Παροχών Κύριας Σύνταξης/ Τμήμα Α΄

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Φεβρουαρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 43

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4670

Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
(ε-Ε.Φ.Κ.Α.)

Άρθρο 1
Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής
Ασφάλισης - Ένταξη του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. στον
ε-Ε.Φ.Κ.Α.

Στον ν. 4387/2016 (Α' 85) προστίθεται άρθρο 51Α ως εξής:

«Άρθρο 51Α

1. Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)» μετονομάζεται από την 1.3.2020 σε «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενος στο εξής «ε-Ε.Φ.Κ.Α.». Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)», νοείται ο «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.)».

2. Στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. εντάσσεται από την 1.3.2020 το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.). Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) καταργείται και ο ε-Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτού. Στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. εντάσσονται ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης και ο Κλάδος Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. με πλήρη οικονομική, λογιστική και περιουσιακή αυτοτέλεια έκαστος. Ο ε-Ε.Φ.Κ.Α. έχει ως σκοπό την ασφαλιστική κάλυψη όλων των υπακτέων στην ασφάλιση προσώπων του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., για τους ασφαλιστικούς

κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία, και τη χορήγηση των παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.».

Άρθρο 2
Ένταξη φορέων, κλάδων, τομέων και
λογαριασμών στον ε-Ε.Φ.Κ.Α.

Στο άρθρο 53 του ν. 4387/2016, προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 και το άρθρο 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 53

1. Ο ε-Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από, έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής:

Α. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.).

α. Κλάδος κύριας σύνταξης.

αα. Κλάδος κύριας σύνταξης ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

ββ. Τομέας Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ.

γγ. Λογαριασμός Ειδικού Κεφαλαίου ΙΚΑ - ΕΤΑΜ (πρώην ΤΑΠ - ΟΤΕ).

β. Κλάδος ασθένειας.

αα. Λογαριασμός παροχών σε χρήμα.

γ. Τομέας Ασφαλισμένων Δημοσίου.

δ. Τομέας Ασφαλισμένων Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

ε. Ειδικός Λογαριασμός Δώρου Εργατοτεχνιτών Οικοδόμων (ΕΛΔΕΟ).

Β. Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ε.Τ.Α.Π. - Μ.Μ.Ε.).

α. Κλάδος κύριας ασφάλισης.

αα. Τομέας σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

ββ. Τομέας ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

γγ. Τομέας ασφάλισης Ιδιοκτητών, Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου.

δδ. Τομέας ασφάλισης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου.

εε. Τομέας ασφάλισης Φωτοειδησεογράφων και Εικονοληπτών Επικαίρων Τηλεόρασης.

Ειδικότερα για συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσιεύσεως του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., αναστέλλεται πλήρως η καταβολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής.

Οι συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλέπονταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από την 1.3.2021.

β. Στο ποσό της ακαθάριστης σύνταξης/συντάξεων δεν συμπεριλαμβάνονται το εξωιδρυματικό επίδομα των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68) όπως ισχύει, και το επίδομα ανικανότητας των διατάξεων του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

2. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας εφαρμόζονται οι διατάξεις των εντασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων.

3. α. Για το χρονικό διάστημα απασχόλησης του συνταξιούχου καταβάλλονται για τον μισθωτό συνταξιούχο και τον αυτοτελώς απασχολούμενο ή ελεύθερο επαγγελματία ή υπαγόμενο στη ασφάλιση του ΟΓΑ, με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38 ή 39 ή 40 αντιστοίχως.

β. Οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν δραστηριότητα για την οποία υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ καταβάλλουν την ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 40.

4. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω ρυθμίσεων δεν μειώνεται το ποσόν της σύνταξης:

α. Των συνταξιούχων του ΟΓΑ εφόσον ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.

β. Των ψυχικά ασθενών του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α' 176).

γ. Των συνταξιούχων με βάση τον ν. 612/1977 (Α' 164) και τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν.

δ. Των συνταξιούχων του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

ε. Όσων λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα ή το αντίστοιχο επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

στ. Των πολύτεκνων, των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του εικοστού τετάρτου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

ζ. Των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016.

η. Των συνταξιούχων άλλων φορέων και του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

5. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει μισθωτή εργασία ή αυτοαπασχολείται δύναται να αξιοποιήσει τον χρόνο της ασφάλισής του. Για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης του συνταξιούχου δύναται κατόπιν αιτήσεώς του να χορηγείται για την κύρια σύνταξη ποσό, που προκύπτει με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28 και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου. Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 96.

6. Για τους απασχολούμενους συνταξιούχους κατά την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 (Α' 85) όλος ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού αξιοποιείται σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφόσον από τις προϊσχύουσες διατάξεις προβλέπονταν αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

7. Οι συνταξιούχοι της παραγράφου 1 υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στον φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. Παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου ποσού ίσου με το ύψος δώδεκα (12) μηνιαίων συντάξεων.

Το ποσό της οφειλής δύναται να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως του ποσού του ενός τετάρτου από την κύρια σύνταξη και για την επικουρική σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Άλλως εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) (ν.δ. 356/1974 Α' 90).

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία διασταύρωσης και ελέγχου στοιχείων μεταξύ του ΣΕΠΕ και του ε-Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

9. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 28 Αντικατάσταση του άρθρου 28 του ν. 4387/2016 (Α' 85)

Το άρθρο 28 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28 Ανταποδοτική σύνταξη

1. Οι ασφαλισμένοι κύριας ασφάλισης του Κεφαλαίου αυτού, οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, δικαιούνται ανταποδοτικό μέρος σύνταξης, που προκύπτει με βάση τις συντάξιμες αποδοχές, όπως

ορίζονται στο άρθρο αυτό, τον χρόνο ασφάλισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 34, και τα κατ'έτος ποσοστά αναπλήρωσης υπολογιζόμενα επί των συντάξιμων αποδοχών του πίνακα 1 και 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις των επόμενων παραγράφων.

2. Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου λαμβάνονται υπόψη:

α. Για τους μισθωτούς, ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ'όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου του. Ο μέσος όρος υπολογίζεται ως το ηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου διά του συνολικού χρόνου ασφάλισης του. Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, καθ'όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου του.

β. Για τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ ο μέσος όρος του μηνιαίου ασφαλιστέου εισοδήματος, το οποίο υπόκειται σε εισφορές καθ'όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου του. Το μηνιαίο ασφαλιστέο εισόδημα υπολογίζεται ως εξής:

ι. Για το χρονικό διάστημα έως 31.12.2016 το ποσό που θα αποτελούσε το ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα αν εκλαμβάνονταν ως μηνιαία εισφορά, το ποσό που πράγματι καταβλήθηκε για κάθε μήνα ασφάλισης διά του συντελεστή 0,20.

Στο ανωτέρω ποσό συνυπολογίζονται με αναγωγή κατά κεφαλήν, τυχόν υφιστάμενοι μέχρι την ημερομηνία αυτή κοινωνικοί πόροι υπέρ των αντίστοιχων ταμείων και η ασφαλιστική εισφορά-όπου υπήρχε- που έχει καταβληθεί από τον εργοδότη.

ii. Για το χρονικό διάστημα από την 1.1.2017 έως 31.12.2018 το εισόδημα, το οποίο υπόκειται σε εισφορές, σύμφωνα με τα άρθρα 39 και 40 κατά το ως άνω χρονικό διάστημα.

iii. Για το χρονικό διάστημα από την 1.1.2019 το ποσό που προκύπτει από το ηλίκο της διαίρεσης του ποσού της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς που έχει καταβληθεί χωρίς τις μειώσεις του άρθρου 98 και του άρθρου 141 παράγραφος 2 του ν. 3655/2008 (Α' 58) διά του συντελεστή 0,20. Για τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ και για το χρονικό διάστημα έως 31.12.2019 εφαρμόζεται ο συντελεστής 0,18, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2020 έως 31.12.2020 ο συντελεστής 0,19 και για το χρονικό διάστημα από την 1η.1.2021 έως 31.12.2021 εφαρμόζεται ο συντελεστής 0,195.

3. Οι συντάξιμες αποδοχές των ασφαλισμένων για κάθε ημερολογιακό έτος που προκύπτουν με βάση τον υπολογισμό των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 προσυξάνονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 8.

4. Στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης, για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τον ν. 612/1977 (Α' 164), είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές και ισχύουν κάθε φορά είτε με βάση τον ν. 2084/1992 (Α' 165), ως συντάξιμες

αποδοχές, επί των οποίων θα υπολογιστεί το ποσοστό αναπλήρωσης των τριάντα πέντε (35) ετών, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τη διάρκεια ασφάλισης του.

5. Για τους ασφαλισμένους για τους οποίους, από την 1.1.2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38, καταβάλλεται ασφαλιστική εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου, αλλά έως την 31.12.2016 κατέβαλλαν ασφαλιστική εισφορά επί ασφαλιστικών κατηγοριών, ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης ορίζεται το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς που έχει καταβληθεί διά του συντελεστή 0,20.

6. Για τον χρόνο ασφάλισης που αναγνωρίζεται πλασματικά ύστερα από εξαγορά, ως συντάξιμες αποδοχές ορίζονται:

α. Για τους μισθωτούς οι μηνιαίες αποδοχές επί των οποίων καταβλήθηκαν οι εισφορές εξαγοράς του αναγνωριζόμενου χρόνου.

β. Για τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ το ποσό, που αντιστοιχεί στο ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς που έχει καταβληθεί για την αναγνώριση των πλασματικών χρόνων δια του συντελεστή 0,20. Οι πλασματικοί χρόνοι που αναγνωρίστηκαν χωρίς εξαγορά δεν συνυπολογίζονται για τον υπολογισμό του ποσού της ανταποδοτικής σύνταξης.

7. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη οι υπολογιζόμενες σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του παρόντος άρθρου από το έτος 2002 και έως την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Αν δεν προκύπτει χρόνος ασφάλισης (πραγματικός, πλασματικός, χρόνος προαιρετικής ασφάλισης ή άλλος που λογίζεται ως συντάξιμος), τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την 1η.1.2002 και έως την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης, τότε για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών αναζητείται χρόνος ασφάλισης (πραγματικός, πλασματικός, χρόνος προαιρετικής ασφάλισης ή άλλος που λογίζεται ως συντάξιμος) και κατά το πριν την 1η.1.2002 χρονικό διάστημα και μέχρι τη συμπλήρωση έως πέντε (5) ετών ασφάλισης.

Για αιτήσεις συνταξιοδότησης με έναρξη καταβολής της σύνταξης από την 1η.1.2021, αν δεν προκύπτει χρόνος ασφάλισης (πραγματικός, πλασματικός, χρόνος προαιρετικής ασφάλισης ή άλλος που λογίζεται ως συντάξιμος), τουλάχιστον δέκα (10) ετών από την 1η.1.2002 έως την έναρξη της συνταξιοδότησης, τότε για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών αναζητείται χρόνος ασφάλισης (πραγματικός, πλασματικός, χρόνος προαιρετικής ή άλλος που λογίζεται ως συντάξιμος) και κατά το πριν την 1η.1.2002 χρονικό διάστημα και μέχρι τη συμπλήρωση έως δέκα (10) ετών ασφάλισης.

8. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού τμήματος της σύνταξης των ασφαλισμένων του πρώην ΟΓΑ για χρόνο ασφάλισης διανυθέντα πριν από τη σύσταση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών, ως μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές προκειμένου για το χρονικό διάστημα μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2458/1997 (Α' 15) ορίζεται

το 70% του προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού.

9. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού τμήματος της σύνταξης/χορηγίας των προσώπων που είχαν διατελέσει Δήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινότητας ή Νομάρχες προ του 2002, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη τα έξοδα παράστασης του τελευταίου έτους πριν από τη λήξη της θητείας τους.

Στις περιπτώσεις που είχε ήδη εκδοθεί συνταξιοδοτική απόφαση σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι 31.12.2014, αλλά δεν καταβάλλεται η σύνταξη/χορηγία διότι δεν έχει συμπληρωθεί το ισχύον κατά περίπτωση ηλικιακό όριο, οι συντάξεις αυτές υπολογίζονται εκ νέου σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 4387/2016. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη τα έξοδα παράστασης που ορίζονται στην πράξη αυτή. Σε κάθε περίπτωση προσκόμιση στοιχείων βάσει των οποίων οι συντάξιμες αποδοχές διαμορφώνονται αποδεδειγμένα υψηλότερες λαμβάνονται υπόψη αυτές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης.

10. Μετά το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 4ε της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του ν. 3996/2011 (Α' 170) προστίθενται δύο εδάφια ως εξής: «Στην περίπτωση αυτή ο γονέας, ο σύζυγος ή ο αδελφός του αναπήρου, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, δύναται να υποβάλλει νέα αίτηση συνταξιοδότησης. Το δικαίωμα συνταξιοδότησης κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής της νέας αίτησης».

11. Επί αιτήσεων συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από 13.5.2016 και εφεξής καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 29 του ν. 2084/1992 (Α' 165), του άρθρου 64 του ν. 2676/1999 (Α' 1), της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν. 2084/1992, της παραγράφου 11 του άρθρου 5 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179), το πέμπτο εδάφιο του άρθρου 23 του π.δ. 913/1978 (Α' 220), της παραγράφου 4 του άρθρου 44 του π.δ. 284/1974 (Α' 101), της παραγράφου 4 του άρθρου 5 της Υ.Α. Β2/54/3/236/76/οικ. 695/1977 (Β' 329), της παραγράφου 8α του άρθρου 46 του β.δ. 29/5/25.6.58 (Α' 96), της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του π.δ. 419/1983 (Α' 154), του άρθρου 17 του π.δ. 419/1980 (Α' 11), του άρθρου της 20 Υ.Α. 17481/1933 Α.Υ.Ε.Ο. (77/1933), της περίπτωσης ε της παραγράφου 1 του άρθρου 18 της Υ.Α. 31720/Σ.503/10.12.1962 (Β' 503), της Υ.Α. Φ.43/οικ.1135/1988 (Β' 404), του άρθρου 1 του π.δ. 460/1989 σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 (Α' 239), της Υ.Α. Φ.41/241/1996 (Β' 228), της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν. 3232/2004 (Α' 48) σε συνδυασμό με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 3029/2002 (Α' 160), της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του π.δ. 258/2005 (Α' 316), του άρθρου 9 του π.δ. 116/1988 (Α' 48), του άρθρου 6 του β.δ. 5/1955 (Α' 18), των άρθρων 97 και 110 του π.δ. 668/1981 (Α' 167), του άρθρου 1 του π.δ. 418/1985 (Α' 146) και του άρθρου 14 της Υ.Α. Φ.29/1455/1977 (Β' 1028).»

Άρθρο 29

Τροποποίηση του άρθρου 33 του ν. 4387/2016

Στο άρθρο 33 του ν. 4387/2016 προστίθεται νέα παράγραφος 3, η παράγραφος 3 αναριθμείται σε 4 και το άρθρο 33 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 33

Αναπροσαρμογή συντάξεων-προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων

1. Οι ήδη καταβαλλόμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύριες συντάξεις, πλην όσων χορηγούνται από τον ΟΓΑ, αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με την ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 14, σε συνδυασμό με τα άρθρα 7, 8, 27, 28, 30 και 12, βάσει των ειδικότερων ρυθμίσεων της επόμενης παραγράφου.

2. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους των καταβαλλόμενων, έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, συντάξεων, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνεται υπόψη ο συντάξιμος μισθός επί του οποίου υπολογίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη. Αν ο συντάξιμος μισθός συνδέεται με ασφαλιστικές κατηγορίες ή ασφαλιστικές κλάσεις ή με τεκμαρτά ποσά, αυτός υπολογίζεται αφού ληφθεί υπόψη η τρέχουσα τιμή τους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ο συντάξιμος μισθός υπολογίζεται σε τρέχουσες τιμές με τη χρήση των ποσοστών αναπροσαρμογής των συντάξεων όλων των ετών που έχουν μεσολαβήσει από την ημερομηνία συνταξιοδότησης ως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα εφαρμογής της διάταξης αυτής.

3. α. Από την 1.10.2019 οι συντάξεις πλην όσων χορηγούνται από τον ΟΓΑ, που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, υπολογίζονται εκ νέου σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8. Από την 1.10.2019, καταβάλλονται τυχόν προκύπτουσες αυξήσεις στη σύνταξη. Αν το ποσό των συντάξεων αυτών, όπως επανυπολογίζεται, είναι μικρότερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, το ποσό της διαφοράς που προκύπτει εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά.

β. α. Οι κύριες συντάξεις πλην όσων χορηγούνται από τον ΟΓΑ, που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου υπολογίζονται εκ νέου από την 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8.

β. β. Από την 1.10.2019, αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του άρθρου 8.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

